

معجزات علمی قرآن

اعجاز قرآن جهات مختلفی دارد که برخی از آنها در طی مقالات گذشته بیان گردید اینک وجه دیگر اعجاز قرآن را تحت عنوان « معجزات علمی قرآن » آغاز می کنیم .

مقصود از معجزات علمی آنست که مطالبی مربوط بجهان آفرینش و رموز دقیق آن ، در قرآن بیان شده است که فقط در قرون اخیر، بشر آنها اطلاع یافته است، و هرگز با معارف و وسائل علمی آنروز هیچکس نمی توانست از آنها مطلع گردد . و این قبیل رموز و قایق با پیشرفت علم انسان یکی پس از دیگری روشن و معلوم شده است .

برای نمونه تا چند قرن پیش حرکت زمین و گردش آن بدور خورشید برای هیچکس معلوم نبود و سکون و مرکزیت آن مسلم پنداشته میشد و نیز وجود «زوج» در غیر انسان و حیوان برای بشر باور کردنی نبود حال اگر در قرآن راجع باین مطلب آیات صریح و روشنی باشد که در چهارده قرن پیش حرکت زمین و وجود زوج در غیر انسان و حیوان را گوشزد فرموده باشد چنین مطلبی را اعجاز علمی می نامیم زیرا برای بشر چنین اطلاعی در آن زمان میسر و مقدور نبوده است و فقط در پرتو وحی الهی چنین چیزی امکان پذیر می باشد . در زمینه اعجاز علمی قرآن کتب و مقالاتی تالیف و تنظیم شده ولی هنوز بحث کامل همه جانبه درباره آن بعمل نیامده است .

برخی از نویسندگان محترم کوشیده اند که یک حقیقت علمی را بربیک یا چند آیه از قرآن مجید تحمیل کنند و یا آیه ای را با تکلف بربیک نکته علمی تطبیق نمایند . و این عمل نه فقط مفید نیست بلکه مضر نیز می باشد بنابراین در نگارش مقالات معجزات علمی قرآن نکاتی باید مراعات شود که برای روشن شدن ذهن خوانندگان عزیز، آن نکات را ذیلا یاد آور می شویم :

۱- چون عنوان اصلی بحث ما «اعجاز قرآن» است نه «معجزات علمی اسلام» از این جهت در این سلسله مقالات جز آیات قرآنی بچیزی تمسک

نخواهیم جست در حالیکه میدانیم در اخبار پیشوایان مذهبی ما معجزات علمی فراوانی وجود دارد که خود بحثی جداگانه است .

۲- در این بحث فقط از آیاتی استفاده میکنیم که دلالت روشن بر مطلب مورد نظر داشته باشد و حتی المقدور از ذکر آیاتی که دلالت آنها روشن نیست خودداری نموده در صورت لزوم فقط اشاره خواهیم کرد که در این زمینه بعضی از نویسندگان از آیه نیز استفاده کرده اند و این تعبیر نشانه آنست که این آیه باین مطلب دلالت روشنی ندارد .

۳- از مطالب علمی فقط بآن قسمتی که در جهان دانش مسلم است خواهیم پرداخت و (بر پایه فرضیه ها و تئوریها) بنای سخن را نخواهیم نهاد مگر برای تکمیل بحث .

۴- غرض اصلی از این سلسله مقالات متوجه ساختن طبقه روشنفکر و تحصیل کرده به عظمت و آسمانی بودن قرآن مجید است .

این گروه بهتر میدانند که اگر در زمان نزول قرآن ، همه دانشمندان آن عصر با هم اتفاق می نمودند و با همکاری هم کتابی می نوشتند باز هم امکان نداشت مطالب علمی جدیدی که کشف آن در قرون اخیر بعمل آمده است در کتابی درج گردد حال از فرد درس ناخوانده و استاد ندیده چه انتظاری میتوان داشت ناگفته پیداست آوردن چنین کتابی در آن عصر فقط برای کسی مقدور است که با خلاق کائنات و آفریدگار جهان مربوط بوده باشد .

حیات از نظر قرآن و علم امروز:

موجودات زنده ام از گیاه و حیوان از واحدهای بسیار ریز ذره بینی تشکیل یافته است که آنها را سلول یا یاخته می نامند و این مطلب در سال ۱۶۶۷ بوسیله « ربرت هوک » کشف گردید ، و پس از آن مورد مطالعه و مذاقه دانشمندان فن قرار گرفت .

موجود زنده ای که فقط یک یاخته دارد تک یاخته نامیده میشود و موجود زنده ای که از اجتماع یاخته های زیادی تشکیل شده است پر یاخته یا چند سلولی نام دارد .

یک یاخته یا سلول دارای یک غشاء خارجی است که در توی آن ماده حیاتی پروتوپلاسم قرار گرفته است و خود این ماده حیاتی از یک هسته در مرکز و سیتوپلاسم در اطراف آن تشکیل یافته است ، و بین یاخته گیاهی و جانوری تفاوت هایی وجود دارد . و علم سلول شناسی را سیتولوژی نامیده اند .

مهمترین ماده ای که قسمت اعظم پروتوپلاسم را تشکیل میدهد و بدون آن اعمال حیاتی امکان پذیر نمی باشد آب است اینک مطالب بالا را بطور اختصار در کتب مربوطه مطالعه میکنیم :

« موجودات زنده با وجود اختلاف شکل و صفاتی که ظاهر میسازند همگی از عناصر کوچکی با سم سلول ساخته شده اند که ساختمان آن در جانوران و گیاهان تقریباً یک نوع است علمی که مبنای آن بر تحقیق کیفیات سلولی است سیتولوژی Cytologie نامیده شده

که اساس زیست شناسی جدید میباشد و در نیم قرن اخیر بواسطه تحقیقات و تجسسات دانشمندان بسط فوق العاده‌ئی یافته و چون باصل حیات بستگی دارد ، اهمیت زیاد پیدا نموده است .

سلول در سال ۱۶۶۲ (میلادی) بواسطه ربرت هوک Robert Hooke کشف گردید و در ۱۸۲۴ دوتروشه Dutrochet آنرا چنین تعریف کرد :

« سلولها عناصر مستقل و آزادی هستند که جمیع بافتهای جانوری و گیاهی را تشکیل داده و ممکنست کاملاً بیکدیگر چسبیده و با فاصله بین آنها موجود باشد . » (۱)

« تفاوت بین گیاه و جانور را میتوان در مشخصات پائین خلاصه کرد ولی باید دانست که برای هر يك از مشخصات استثنائاتی وجود دارد :

یاخته گیاه همیشه از يك پرده سلولزی پوشیده شده است ، یاخته جانور معمولاً برهنه و در هر حال عاری از سلولز میباشد .

در یاخته گیاه حفره‌ها بزرگ و محتویات آنها خیلی رقیق و آبگین است و جسم یاخته از بس آب دارد متورم شده است ، در یاخته جانور حفره‌ها بسیار کوچک و محتویات آنها غلیظ است .

در یاخته گیاه اجسام مخصوصی بنام پلاست Plaste وجود دارد که فعالیت زیادی در تصفیه و ساختن مواد تازه نشان میدهند ، در یاخته جانور تاکنون پلاست دیده نشده است ، غذای گیاه ماده معدنی است که بصورت محلول گرفته میشود ، غذای جانور ماده آلی است که بصورت مایع یا جامد داخل بدن آن میشود ، گیاه با کلروفیل خود بوسیله کربن و نیتروژن و بکمک روشنایی آفتاب ماده آلی میسازد. (photo Synthese) جانور توانائی کربن گیری ندارد .

بعضی از یاخته‌های جانور توانائی این را دارند که مواد جامدی را در خود داخل کرده آنها را گوارده و جذب کنند (phagocytose) در انسان گویچه‌های سفید و یاخته‌های دیواره رگهای موئین دارای چنین قدرتی هستند. یاخته گیاه توانائی بیگانه خواری را ندارد. (۲)

« آب در زندگی نقش اساسی دارد و قسمت اعظم پروتوپلاسم حیوان و نبات را تشکیل میدهد. در شیره نباتی و خون حیوان موجود و در فتوسنتز عامل اساسی است » (۳)

« آب مهمترین ماده شیمیائی بوده زیرا گذشته از آنکه قسمت اعظم ترکیب ماده زنده را تشکیل میدهد اکثر اعمال درونی یاخته از قبیل نیترولیز و غیره بوسیله آن انجام گرفته

۱- جانورشناسی عمومی دکتر فاطمی بنقل دهخدا .

۲- جانورشناسی سیستماتیک دکتر اسماعیل آژرم جلد اول .

۳- دائرة المعارف فارسی

دیاستازها با حضور آب عمل کرده و تبدلات اسمزی با مداخله آب انجام می گیرد، بطور کلی میتوان گفت که پروتوپلاسم خشک قادر بانجام اعمال حیاتی نبوده و فعالیتی ندارد... (۱)

و مقدار آب در موجودهای زنده به ۶۵ تا ۹۰ درصد وزن بدن میرسد... هر سلول و هر بافت دارای مقدار مشخص آب است (آب یکی از ثابت های سلولی است) نقصان یا ازدیاد آب، زندگی را ناممکن میسازد، آب واسطه نقل مواد غذایی و ماحصل متابولیسم است (عمل انتقال) و فشار اسمزی را در حدی ثابت نگاهداشته شکل سلول را باین طریق رسم می کند... (۲)

از زمانهای بسیار قدیم همه میدانند که موجودات زنده اعم از انسان و حیوان و گیاه بدون آب نمی توانند بزندگی خود ادامه دهند ولی این نکته علمی که بدون آب پیدایش موجود زنده غیر ممکن است مطلبی تازه است. زیرا لازمه اش کشف سلول و اختراع میکروسکپ برای مطالعه ذرات ریز است و آنچه در بالا ذکر شد محصول علم جدید و اکتشافات علمی قرون اخیر می باشد زیرا معلوم است که یاخته چه حیوانی باشد و چه گیاهی معمولا با چشم غیر مسلح دیده نمی شود و اطلاع انسان از چنین مطالبی فقط پس از مطالعات ذره بینی امکان پذیر می باشد و پیش از آن هیچ دانشمندی نمی توانست از چنین مطالبی با خبر باشد. وقتی که حال علمای فن چنین باشد وضع دانش و دانشمندان در چهارده قرن قبل، آنهم در محلی بدون تمدن مانند عربستان معلوم است.

حال توجه کنید که قرآن مجید این نکته جالب علمی را در آیات متعددی بیان داشته است که اینک برای نمونه سه آیه را با ترجمه آن می آوریم:

آیه ۱۶۴ - سوره بقره (دوم) وما انزل الله من السماء من ماء فاحیا به الارض بعد موتها.. ترجمه - و آنچه فرود آورد خداوند از آسمان آبی، پس زنده ساخت با آن ذرات بیجان زمین را.

آیه ۴۵ سوره نور (بیست و چهارم) والله خلق کل دابة من ماء. ترجمه - و خداوند تمام جنبندگان را از آب آفرید (یعنی شرط اساسی آفرینش جنبندگان وجود آب است)

باید توجه داشت که آفریدن از آب با آفریدن در آب خیلی فرق دارد و عدم توجه به این نکته باریک، سبب اشتباه بزرگی در مطلب میگردد.

آیه ۳۰ - سوره انبیاء (بیست و یکم) وجعلنا من الماء کل شیء حی... ترجمه - و (زندگی) هر موجود زنده را از آب قرار دادیم. بخوانید و بیندیشید و بدانید که قرآن ساخته و پرداخته بشری نیست.

۱- فیزیولوژی حیوانی امین میرهادی و سه نفر دیگر

۲- اصول فیزیولوژی عمومی شیبانی